

Premierløjtnant Olufsens anden Pamir-Expedition. Om Planen for denne Expedition, om hvis Forløb Ltnt. Olufsen, som bekendt, har sendt Bladet „Dannebrog“ interessante Korrespondancer, henviser vi til dette Tidsskrifts 14. Bind, Hefte V—VI.

Vi have fra Expeditionens Leder modtaget et Brev dateret: „Paa Sydsiden af Chargosch-Passet d. 3. September 1898“, ifølge hvilket Expeditionen da allerede havde kortlagt og undersøgt Søerne Jaschikul, Bulunkul og Tuskul i Alischur-Pamir. Det nævnte Pas ligger Sydøst for Jaschikul. I Jaschikul havde man kun fundet 40 M. Dybde; Bunden bestod af Gneis eller Lerskifer og var i den østlige Ende bevoxet med Planter. Man havde ved de to førstnævnte Søer fundet mange varme Kilder. Bulunkuls største Dybde var $1\frac{3}{4}$ M.; Bunden var bevoxet med Planter overalt. Der fandtes velsmagende Fisk i begge Søerne. Tuskul er en lille Saltso uden Vegetation eller Fiskebestand.

Vandprover fra Søerne og varme Kilder, Mineralier og en stor Samling zoologiske og botaniske Sager samt Plantefotografier ere Expeditionens hidtidige Udbytte foruden det topografiske.

Ltnt. Olufsen agtede de nærmeste Dage at begive sig med Expeditionen til Vakhan.

Dansk Expedition til Østkysten af Grønland. Med den kgl. grønlandske Handels Skrueskonnert „Godthaab“ afsejlede fra Kjøbenhavn d. 16. August Premierløjtnant i Flaaden G. Amdrup med sine Ledsagere, Cand. mag. Ch. Kruse, Botaniker og Geolog, Cand. med. K. Poulsen, Læge og Zoolog, samt Underkanoner A. Jacobsen og Smedesvend og Sømand S. Nielsen. (Om Expeditionen se dette Tidsskrift 14. Bind Hefte III—IV samt „Tidsskrift for Søvesen“. Ny Række 33. Bind, 3. Hefte).

Ifølge Indberetning til „Kommissionen for Grønlands geologiske og geografiske Undersøgelse ankrede „Godthaab“ d. 31. August ved Tasiusak (Angmagssalik) udfør Handelsstedet. Omtrent 50 Kvartmil fra Grønlands Østkyst saas det første Isbjerg, og omtrent 20 Kvartmil af Land kom man næste Nat ind i Isen. Det var da Snetykning med en Temperatur af $+ 0^{\circ},5$ C., men under Land klarede det op. Under Oprejsten udførtes Planktonundersøgelser.

Den 8. September afsejlede „Godthaab“ fra Angmagssalik, og Expeditionens Hus var da fuldført og en stor Del af Godset bragt under Tag. Naar Resten var bragt i Læ, og Instrumenternes Cementstøtter vare blevne støbte, agtede Ltnt. Amdrup at gaa Nord paa.

Hvad Isforholdene ved Angmagssalik angaar, da have de været ualmindelig gode iaar, og et Skib kunde formentlig være kommet ind til Handelsstedet lige siden d. 11. August. Omstændighederne synes saaledes at være gunstige for Baadturen Nord paa.

Kaptajn Daniel Bruuns Undersøgelser paa Færøerne og Island i indeværende Sommer ere nu afsluttede. Kaptajnen ledsagedes af Hr. Kunstmaler J. Klein, og Dhrr.'s Opgave var navnlig at forberede en kulturhistorisk Udstilling fra Færøerne og Island samt Grønland paa Pariserudstillingen i Aaret 1900. Samtidig var det Hensigten at fortsætte de tidligere arkæologiske Undersøgelser.

I Juni berejstes Dele af Færøerne, og i Juli og August Island. Fra Vestmanøerne gik Rejsen til Ørebakke og derfra over Reykjanæs Halvøen til Reykjavik. Paa denne Tur gjordes især Iagttagelser vedrørende meget gammel Bygningsmaade. Særlig mærkelig var Forekomsten af kredsrunde, kuppelformede Stenbygninger, de saakaldte „Fjårborge“, hvor Faarene søge Ly, endvidere Ruinerne af en gammel Gaard, hvis Huse vare opførte af Lavablokke fra et nærliggende „Hraun“. Interessant var Benyttelsen af afbrudte Stykker af hvalvede Lavakupler, hvilke vare anvendte som Tag, saaledes at alt Træværk var undgaaet. I Sammenhæng hermed skal anføres, at der paa Nordlandet fandtes Kostalde, som udelukkende vare opførte af Græstørv, saaledes at Taget dannedes ved en Hvalving-Konstruktion. Overhovedet gjordes mange interessante Iagttagelser vedrørende den gamle islandske Arkitektur.

Fra Reykjavik besøgte Dele af Vestlandet, og her gjordes Fund i gamle *hedenske Grave* ved Bredebugten. Riddet fortsattes til Akureyri. Undervejs undersøgte bl. a. en befæstet Klippetop, det saakaldte „Borgarvirki“, der rimeligvis skriver sig fra Sturlungetiden. Overalt blev Kirker, Kirkegaarde samt alle Slags Mindesmærker fra gammel Tid undersøgte, og der indsamledes et stort Materiale i Tegninger, Fotografier o. s. v., ligesom der erhvervedes en Del Oldsager o. l., hvilke fornemmelig ville komme Museet i Reykjavik tilgode. Der fandtes saaledes bl. a. to hidtil ukjendte *Runeligsten*.

Efter at de sidste *Torvekirker*, som findes paa Island, vare undersøgte i Skagefjord, gik Rejsen tværs gennem det Indre af Landet over „Kjølén“ til Sydlandet. Paa dette Ridt indfrieede Kaptajnen det Løfte, han ifjor gav om at afmærke denne gamle Ridevej. Paa alle vanskelige Punkter og især ved Overgangsstederne over Jøkelelvne sattes foreløbige Varder, som til Foraaret ville blive ombyttede med endelige. Vejen mellem Nord- og Sydlandet vil paa denne Maade blive afkortet ganske betydeligt. Omtrent midt paa „Kjølvejen“ ligger, som bekendt, de varme Kilder ved *Hveravellir*. Baade disse som ogsaa *Geysirkilderne* blev opmaalte og kortlagte, hvilket især for de sidstnævnte Vedkommende vil have større Betydning, eftersom de have forandret sig efter Jordskjælvet i 1896.